Granskningsrapport

ÖVERSIKTLIG GRANSKNING AV GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH BALANSKRAVET I DELÅRSRAPPORT 2026 ANEBY KOMMUN

Revsam
Gemensamt revisionskontor
Aneby · Eksjö · Vadstena · Ydre

Datum:	2026-10-15
Handläggare:	Jens Eriksson
Organisation:	Revisionskontoret, Aneby kommunrevision

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning 1

1.1 Uttalande vid granskning av måluppfyllelse, delårsrapport 1

1.2 Uttalande vid granskning av efterlevnad av balanskravet, delårsrapport 1

2. Bakgrund 2

3. Syfte och revisionsfrågor 3

4. Avgränsning 3

5. Revisionskriterier 3

6. Metod 3

7. Resultat av granskningen 4

7.1 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 4

7.2.1 Finansiella mål 5

7.2.1 Verksamhetsmål 7

7.3 Balanskravet 9

1. Sammanfattning

På uppdrag av kommunens revisorer har Revsam utfört en översiktlig granskning av huruvida Aneby Kommun har uppfyllt målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning samt efterlevt balanskravet, så som dessa presenteras i delårsrapporten per 31 augusti 2026.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorernas uttalande avges i revisorernas bedömning av delårsrapporten.

Revsams uppdrag är att granska måluppfyllelse och balanskravet i delårsrapporten för att ge revisorerna tillräckligt underlag för sin bedömning.

1.1 Uttalande vid granskning av måluppfyllelse, delårsrapport

Enligt bestämmelser i kommunallagen ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Det åligger revisorerna att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för den ekonomiska förvaltningen.

Finansiella mål

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att det prognostiserade resultatet inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2026.

Verksamhetsmål

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att det prognostiserade resultatet avseende verksamhetsmålen inte skulle vara delvis förenligt med de mål som fullmäktige fastställt i budget 2026.

1.2 Uttalande vid granskning av efterlevnad av balanskravet, delårsrapport

Balanskravet

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

2. Bakgrund

Enligt kommunallagen (KL) och lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) är kommunens revisorer skyldiga att årligen granska all verksamhet inom styrelse, nämndernas eller fullmäktigeberedningarnas verksamhetsområden. Av 11 kap. 16§ KL framgår att fullmäktige ska behandla minst en delårsrapport som upprättats enligt 13 kap. 1§ LKBR. Revisorerna ska bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen tillräcklig. De ska även bedöma om resultaten i den delårsrapport som behandlats i fullmäktige är förenliga med de mål fullmäktige beslutat, 12 kap. 2§ KL. Uttalandet om detta avges i revisorernas skriftliga bedömning av delårsrapporten, vilken ska lämnas till fullmäktige inför behandlingen av densamma.

Delårsrapporten ska enligt 13 kap LKBR innehålla en resultaträkning, en balansräkning och en förenklad förvaltningsberättelse. Enligt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) *rekommendation 17 delårsrapport* behöver delårsrapporten inte innehålla en fullständig förvaltningsberättelse, utan bara en förenklad förvaltningsberättelse. Den förenklade förvaltningsberättelsen ska innehålla upplysningar om:

- Kommunens och kommunkoncernens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning.
- En bedömning om balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

Omfattning av målen och riktlinjerna regleras inte i lag, utan bestäms av fullmäktige i den enskilda kommunen.

Standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA), som tagits fram av branschorganisationerna, täcker inte granskning av dessa specifika aspekter. Därför måste en separat granskning beställas för dessa delar vilket utförs av Kommunrevisionen Höglandet.

Denna granskning ingår i revisionsplanen för år 2026.

Revisionsobjektet för denna granskning är styrelsen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Vår roll som granskare är att utföra granskningen i enlighet med god revisionssed och att ge revisorerna det underlag de behöver för att kunna göra en heltäckande bedömning.

3. Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om:

- Kommunen har uppfyllt målen och riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i enlighet med de mål och riktlinjer som fastställts av kommunfullmäktige.
- Kommunens efterlevnad av balanskravet, baserat på de finansiella uppgifter som framgår av delårsrapporten per 31 augusti 2026.

4. Avgränsning

Vår granskning omfattar delårsrapporten per 2026-08-31.

Granskning har skett i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Det innebär att vi planerat och genomfört en översiktlig granskning. En översiktlig granskning är begränsad i omfattning och riktar i huvudsakligen in sig på intervjuer och analyser. De granskningsåtgärder som vidtas gör det inte möjligt att sammantaget skaffa en sådan säkerhet kring alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en fullständig revision utförts.

Granskningen har inte som syfte att identifiera brottsliga handlingar, tex förskingring.

Den granskade delårsrapporten fastställdes av kommunstyrelsen 2026-10-12 och fullmäktige behandlar delårsrapporten 2026-10-26.

5. Revisionskriterier

Vi har bedömt om delårsrapporten i allt väsentligt följer:

- Kommunallag (2017:725) (KL)
- Lag (2019:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

6. Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudie av relevanta dokument
- Vid behov förfrågningar till berörda tjänstemän

- Översiktlig analys av delårsrapportens förvaltningsberättelse i analysen ingår: fullmäktiges fastställda mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning i årsbudget och avrapportering av målfyllelse i delårsrapport.
- Efterlevnad av balanskravet.

Rapporten är faktakontrollerad av kommunens ekonomichef.

7. Resultat av granskningen

7.1 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Aneby kommun har antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Ur ett finansiellt perspektiv innebär detta att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service, omsorg och tjänster som den konsumerar. Ur ett verksamhetsperspektiv innebär det att kommunen ska ha förmågan att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Enligt riktlinjerna, för att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att:

- Samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret.
- En majoritet av verksamhetsmålen har uppfyllts antingen helt eller delvis. Delvis uppfyllda mål ska ha utvecklats i en positiv riktning.

Aneby kommuns strategiska mål och uppdrag framgår av det kommunövergripande styrkortet, som omfattar fem perspektiv: Attraktiv kommun, God ekonomi, Medskapande arbetsplats, Värdeskapande processer och Hållbart samhälle. För 2026 består detta styrkort av 11 styrtal, varav 9 styrtal följs upp i delårsrapporten. Det är dessa övergripande styrtal som utvärderas i relation till god ekonomisk hushållning.

Kommunstyrelsen bedömer att god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv inte förväntas uppnås 2026. Ur ett verksamhetsperspektiv bedöms det vara möjligt att uppnå god ekonomisk hushållning för helåret.

Kommentar

Vi noterar att kommunstyrelsen har gjort en sammantagen bedömning av god ekonomisk hushållning.

7.2.1 Finansiella mål

Tabell redovisning av finansiella mål

Styrtal	Målvärde	Utfall delår 2026	Kommunstyrelsens kommentar	Revisonens kommentar
Årets resultat som andel av skatt och generella bidrag i %, genomsnitt under de senaste 10 åren.	2%	2 % Trend: Minskning	Genomsnittet på 10 år innebär att 2 procent uppnås. Årets resultat uppgår till 0,8 procent enligt prognos.	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas uppnås. (Grönt)
Soliditeten (inklusive ansvarsförbindelse) i procent, genomsnitt under de senaste tre åren.	16%	16 % Trend: oförändrad	Per augusti uppgår soliditeten till 20 procent. Genomsnittet för 2024, 2025 och augusti 2026 uppgår till 16 procent, vilket innebär att målet uppnås vid delåret. Helårsprognosen för 2026 är 18 procent, vilket ger ett treårsgenomsnitt på 15 procent. Målet bedöms därför inte uppnås vid årets slut. Det lägre genomsnittet påverkas av den negativa effekten av förändrad redovisning av finansiell leasing år 2024.	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas inte uppnås. (Rött)
Självfinansieringsgrad av investeringar i procent, genomsnitt under de tre senaste åren.	57 %	66 % Trend: Ökning	Självfinansieringsgraden klarar budgeterad nivå och beror på att den lägre resultatprognosen kompenseras av motsvarande lägre prognos för investeringar.	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas uppnås. (Grönt)

I delårsrapporten redovisar kommunen samtliga finansiella mål och styrtal som fullmäktige har fastställt. De finansiella målen mäts genom tre styrtal. Av redovisningen framgår att två styrtal förväntas uppnås och ett inte. Soliditeten förväntas understiga målvärdet, eftersom treårsgenomsnittet prognostiseras till 15 procent mot målet 16 procent. Kommunstyrelsen bedömer därför att de finansiella målen sammantaget inte kommer att uppnås vid årets slut. Som främsta orsak anger kommunstyrelsen den ändrade redovisningen av finansiell leasing, som infördes efter att budgeten fastställdes och som påverkar den

genomsnittliga soliditeten för 2024 till 2026 negativt. Symbolen för soliditeten i delårsrapporten avser utfallet vid delåret. Revisionens bedömning avser om målet förväntas uppnås vid årets slut.

Kommentar

Aneby kommun förväntas inte uppnå sina finansiella mål för 2026. Helårsprognosen visar ett resultat på 4,6 mnkr, vilket är 7,9 mnkr sämre än budgeterat och 2,3 mnkr sämre än prognosen i april. Resultatet per augusti uppgår till 15,2 mnkr, men det är förbättrat med 9,0 mnkr eftersom semester- och ferielöneskulden är som lägst vid delåret. Skulden ökar igen under hösten och i helårsprognosen är effekten noll. Verksamheterna prognostiserar ett underskott på 19,2 mnkr mot budget. Störst avvikelser finns inom sociala avdelningen (-15,3 mnkr) och barn- och utbildningsavdelningen (-4,9 mnkr), främst på grund av högre personalkostnader under hösten och dyrare externa placeringar inom barn och unga samt LSS. Övriga avdelningar bedöms uppnå balans. Underskottet motverkas delvis av ett överskott på 11,3 mnkr inom finansförvaltningen, där ett högre invånarantal än budgeterat bidrar med cirka 6 mnkr och pensionskostnaderna och löneökningarna blir lägre än beräknat.

Vår bedömning är att det prognostiserade resultatet enligt delårsrapporten inte är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige har fastställt i budget 2026. Skälet är att soliditeten förväntas hamna under målvärdet vid årets slut. Resultatet bärs också av överskottet i finansförvaltningen, medan verksamhetens nettokostnader enligt kommunens prognos ökar snabbare än skatter och bidrag. Kommunen anger själv att överskottet inte är en långsiktigt hållbar lösning. Kostnaderna i verksamheterna behöver därför minska och omställningsarbetet måste fortsätta.

7.2.1 Verksamhetsmål

Tabell redovisning verksamhetsmål

Attraktiv kommun	**Målvärde**	**Utfall delår 2026**	**Kommunstyrelsen kommentar**	**Revisionens kommentar**
Styrtal 1: Jag är nöjd med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun	3,5	Ingen mätning	Brukarenkäterna genomförs senare under hösten. Resultatet från 2025 var 4,2 på en femgradig skala.	Styrtalet saknar mätning och prognos i delårsrapporten. Vi kan inte bedöma om målet förväntas uppnås.
Styrtal 2: Aneby kommuns sammanfattande omdöme som företagskommun enligt Svenskt Näringsliv.	3,8	3,9	Föregående år 3,7 på en sexgradig skala. Trend: Positiv Styrtal: Uppnås	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas uppnås. (Grönt)
Medskapande arbetsplats	**Målvärde**	**Utfall delår 2026**	**Kommunstyrelsen kommentar**	**Revisionens kommentar**
Styrtal 3: Hållbart medarbetarengagemang (HME), index	82	85,2	HME totalt: 2026 85,2 (2025: 82) Trend: Positiv Styrtal: Uppnås	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas uppnås. (Grönt)
Styrtal 4: Sjukfrånvaron i %, totalt inklusive kort och långtidsfrånvaro	5,9 %	6,6 %	Den totala sjukfrånvaron i Aneby kommun uppgår till 6,60 %, vilket är i nivå med motsvarande period 2025 (6,48 %), dvs januari till och med juli. Långtidssjukfrånvaron (dag 60 och framåt) avser 40,08 % av sjukfrånvaron. Trend: Negativ Styrtal: Uppnås inte	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas inte uppnås. (Rött)
Värdeskapande processer	**Målvärde**	**Utfall delår 2026**	**Kommunstyrelsen kommentar**	**Revisionens kommentar**
Styrtal 5: Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor i procent.	89 %	85,4 %	De elever som slutade i åk 9 i år har en lägre måluppfyllelse än föregående år. 85,4% av eleverna hade behörighet till gymnasieskolan. Trend: Negativ Styrtal: Uppnås delvis	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas delvis uppnås. (Gult)

Styrtal 6: Andelen 80+ i särskilt boende eller med hemtjänst i ordinärt boende	24 %	26 %	Styrtalet redovisas med ett års eftersläp och avser därmed den preliminära siffran för 2025. Under slutet av året presenteras det definitiva resultatet. Jämfört med föregående år är det en försämring med en procent. Trend: Negativ Styrtal: Uppnås delvis	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas delvis uppnås. (Gult)
Hållbart samhälle	**Målvärde**	**Utfall delår 2026**	**Kommunstyrelsen kommentar**	**Revisionens kommentar**
Styrtal 7: Jag känner mig delaktig i utformningen av de tjänster som jag erhåller från Aneby kommun.	3,5 %	Ingen mätning	Brukarenkäterna genomförs senare under hösten. Resultatet från 2025 var 3,5 på en femgradig skala.	Styrtalet saknar mätning och prognos i delårsrapporten. Vi kan inte bedöma om målet förväntas uppnås.
Styrtal 8: Arbetslöshet 18–24 år, andel av Befolkningen.	6,5	5,7 %	De senaste rullande-12 års värden innebär en lägre ungdomsarbetslöshet. Dock har det ökat de senaste tre månaderna. Aktuellt antal är 27 individer i juli månad och innebär 6,5 procent. Trend: Positiv Styrtal: Uppnås	Styrtal redovisas korrekt. Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta utfallet eller bedömningen enligt riktlinjerna. Målet förväntas uppnås. (Grönt)

I delårsrapporten redovisar kommunen samtliga verksamhetsmål och styrtal som fullmäktige har fastställt. Verksamhetsmålen mäts genom åtta styrtal, varav sex mäts vid delåret. Av redovisningen framgår att tre styrtal förväntas uppnås, två förväntas delvis uppnås med negativ trend och ett förväntas inte uppnås. De två övriga styrtalen bygger på brukarundersökningar som genomförs under hösten och redovisas först i årsredovisningen. Enligt kommunens riktlinjer räknas ett delvis uppnått mål som uppfyllt bara om trenden är positiv, så de två delvis uppnådda styrtalen räknas inte som uppfyllda. Kommunstyrelsen bedömer att förutsättningarna för god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv fortsatt är goda, men det förutsätter att båda brukarundersökningarna ger måluppfyllelse.

Kommentar

Utifrån vår översiktliga granskning av delårsrapporten och kommunstyrelsens rapportering bedömer vi att tre av åtta styrtal förväntas uppnås vid årets slut. Två styrtal förväntas delvis uppnås och har negativ trend, vilket enligt kommunens riktlinjer inte räknas som uppfyllt. Ett styrtal förväntas inte uppnås. De två återstående styrtalen bygger på brukarundersökningar som genomförs under hösten och kan inte bedömas i delårsrapporten.

Vi har inte funnit anledning att ifrågasätta kommunstyrelsens bedömning av måluppfyllelsen, som följer fullmäktiges riktlinjer. Riktlinjerna kräver att en majoritet av målen uppfylls. Med nuvarande bedömning krävs därför att båda brukarundersökningarna ger måluppfyllelse, och det går inte att avgöra förrän i årsredovisningen. Kommunstyrelsen anser att förutsättningarna är goda eftersom dessa styrtal har uppvisat positiva resultat tidigare år. Vår bedömning är att god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsmässigt perspektiv kan uppnås, men att bedömningen är osäker.

7.3 Balanskravet

Enligt kommunallagen ska en kommun göra en avstämning av balanskravet, vilket redovisas i förvaltningsberättelsen. Från och med 2024 har resultatutjämningsreserven (RUR) ersatts av en ny resultatreserv (RER) genom ändringar i kommunallagen. Redan avsatta medel i RUR får dock användas fram till och med 2033 under vissa förutsättningar. Kommunfullmäktige har beslutat om införandet av resultatreserv (RER) samt fastställt riktlinjer för dess användning (kommunfullmäktige §166, 2024).

Kommentar

Kommunen redovisar en bedömning av balanskravsresultatet i förvaltningsberättelsen. Delårsrapporten visar att det prognostiserade balanskravsresultatet för 2026 uppgår till 4,6 mnkr efter justeringar. Det finns inget negativt balanskravsresultat att återställa från tidigare år.

Vi konstaterar, utifrån den helårsprognos som lämnas i delårsrapporten, att styrelsen bedömer att det lagstadgade balanskravet kommer att uppfyllas. Vi ser ingen anledning till att göra en annan bedömning, beaktat de osäkerhetsfaktorer som en prognos innebär.

Aneby 2026-10-15

Revsam

Jens Eriksson
Revisionschef

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: Jens Eriksson
Datum: 2026-10-15 13:59
Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:
148BA81A7CF42C3206EBD36FD8C4FB17329963DA95A11F1885FC4CE8DE8188B1